

Новини ▶ 7

“Булгаргаз”
поиска с 20%
по-скъп природен
газ от октомври

Компании и пазари ▶ 8-9

Надбавка за СИГУРНОСТ

Кредитът с фиксирана лихва дава повече спокойствие на клиентите, но обикновено излиза по-скъпо

Пари

BONNIER

pari.bg

Понеделник

15 август 2011, брой 154 (5214)

USD/BGN: 1.37251

▼ -0.75%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.42500

▲ +0.76%

Българска народна банка

Sofix: 383.79

▲ +1.66%

Българска фондова борса

BG40: 119.10

▲ +0.09%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Продължаващото забавяне на ръста на БВП
на практика поставя българската икономика

НА ПАУЗА

Комбинирана с очакваните негативни
ефекти от срива на световните борси,
тази новина прави прогнозите за развитие
още по-мрачни ▶ 4-5

Компании ▶ 10

Забраната
на таблетите
Galaxy в
ЕС няма
да засегне
България

Пазари ▶ 13

Юли се оказа
изключително
успешен
месец за
инвеститорите
в злато

Next Generation ▶ 14-15

Кийосаки е
виновен

Един разказ за Теодор
Георгиев от MBAcademy,
където образователният
бизнес играе главната роля

Печеливш
Вагит Алекперов

Руската петролна компания "Лукойл", водена от нейния основател и събственик Вагит Алекперов, отчете с 55% по-висока печалба до 212.9 млрд. рубли (5.12 млрд. EUR) през първите шест месеца на годината спрямо същия период на 2010 г. Причината за добрите финансови резултати на "Лукойл" е във високата цена на нефта на световните пазари.

Губещ
Девен Шарма

След като рейтинговата агенция Standard&Poor's, водена от Девен Шарма, си позволи да понижи кредитния рейтинг на САЩ, Комисията за ценните книжа и фондовите борси обяви, че започва разследване срещу нея по подозрение за злоупотреба с вътрешна информация. Фирмата ще трябва да отговори на въпроса кои нейни служители са знаели за решението за намаляване на кредитния рейтинг.

Мнения

► По темата: "Премиерът нареди проверка на пазара на печатни медии"

► Граждани на България! Стига сте се сгръжали за пеша на Бойко, на Станишев, на Царя или на Доган, ами се сгръжете като граждани със самочувствие на личности и права, а не като плебеи. Който иска да разбере за какво става дума, нека се понапъне и да проумее защо преди две години хората хукнаха обезумели и уплашени към урните, подвикваха си пътъом "излизай и гласувай, гласувай за когото щеш, но само гласувай". Ето защо: Хора, не се погдабайте да ви баламосват! Мислете и действайте - стига да е за добро!

Иванов

Коментар

Код червено в Европа

„Възможно е кризата в еврозоната да се окаже най-голямото предизвикателство за световната икономика в сравнение с понижения рейтинг на САЩ

Робърт Зелик,
ръководител на Световната банка

СНИМКА SHUTTERSTOCK

pari.bg Топ 3

1 Според Робърт Зелик, ръководител на Световната банка, дълговите проблеми в еврозоната са по-обезпокоителни, отколкото средносрочните и дългосрочните проблеми в САЩ.

2 Земеделският министър Мирослав Найденов заяви, че търсенето на българско зърно на международния пазар е нараснало.

3 Седмица след спада на цените на горивата в света "Лукойл Нефтохим" намали и цените на дребно.

Билиана Вачева
biliana.vacheva@pari.bg

"Намираме се в началото на нова и различна буря, кризата не е същата като през 2008 г. През последните петнайсет дни преминахме от трудно съживяване - с добър растеж при страните с нововъзникваща пазарна икономика, към много по-колеблив при развитите страни - те се движат към нова и по-опасна фаза." Това каза през уикенда ръководителят на Световната банка Робърт Зелик.

Според него е "възможно кризата в еврозоната да се окаже най-голямото предизвикателство за световната икономика в сравнение с понижения рейтинг на САЩ".

Сривовете на световните борси от последните дни дадоха ясно да се разбере, че дълговите проблеми в Европа не само че не са зад гърба ни, а напротив, тепърва предстоят. Отново в ЕС бе обявен код червено, ако някой се е заблуждавал, че положението не е сериозно, а е по-скоро силна доза емоция - паника или страх. Е, за съжаление не се оказа точно така. Поведението на европейските лидери показва точно обратното. Ангела Меркел, Никола Саркози, Дейвид Камерън, Силвио Берлускони и Хосе-Луис Сапатеро отмениха почивките си спешно, за да обсъдят какво трябва да се направи отгук насетне. А

Берлускони, докато си почиваше, каза, че нямало да си прекъсне отпуската, за да не всява паника. Италианският премиер не само че се наложи да прекъсне отпуската си, но и да предприеме драконовски мерки за намаляване на дефицита и да наложи по-високи данъци за богатите (стр. 11). Причините са ясни - вече се заговори, че след Гърция Испания и Италия ще последват примера й. Чергата на Европа гори. И за да спрат политическите пожари, които от периферията вече се насочва към центъра на Стария континент, трябва да действат бързо, за да намалят дефицитите и дълговете си (дори и да е болезнено, с цената на стачки и недоволства).

Заради труса на борсите и проблемите на водещите икономисти в Европа повечето икономисти вече прогнозира забавяне на расте-

жа в еврозоната, а оттам и в целия ЕС. И това няма как да подмине България, след като основно ние изнасяме стоки за ЕС. Голяма е вероятността да се забави ръстът и у нас. Данните на НСИ (стр. 4-5) показваха, че растежът за второто тримесечие се забавя. А в тях все още не са отразени борсовите трусове и затягането на бюджетните колани във водещите икономии. У нас това забавяне ще се види чак догодина. Добрата новина за България е, че имаме много малък държавен дълг и нисък дефицит в сравнение с останалите страни от ЕС. Лошата е, че идват избори и тогава започват неразумните харчове.

Бурята не е отминала. Може да има известно затишие, но това не трябва да успокоява българското правителство. Кодът остава жълт. □

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: business@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

ВИЗУАЛЕН РЕДАКТОР И РЕДАКТОР ПРИЛОЖЕНИЯ
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg

Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395846
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elena.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg

Изглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Ивана ПЕТРОВА - 4395818
ivana.petrova@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395896
plamen.dimitrov@pari.bg
Кина ДРАГНЕВА - 4395875
kina.dragneva@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395871
teodora.musseva@pari.bg
Златина ДИМИТРОВА - 4395845
zlatina.dimitrova@pari.bg
Владислав РАШКОВ - 4395845
vladislav.rashkov@pari.bg
Илия ТЕМЕЛКОВ - 4395877
ilia.temelkov@pari.bg

Ангел СИМИТЧИЕВ - 4395865
angel.simitchiev@pari.bg

УЕБ РЕДАКТОРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТООТДЕЛ
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg

Емилия КОСТАДИНОВА
Боби ТОШЕВ - 4395879

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ
Мая ПИСАРСКА - 4395882
maia.pisarska@pari.bg

Вихър ЛАСКОВ
Красимира МИТЕВА
Ева КОЙЧЕВА

Светла ИВАНОВА
Стела МИХОВА

РЕКЛАМА
4395872, 4395822, 4395827,
4395847, 4395856
ФАКС: 4395826

АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 4395831, 4395853
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815

ПЕЧАТ: ПЕЧАТНИЦА СОФИЯ ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Към гръцкия проблем беше толкова зле подходено, че сега най-доброто нещо за Гърция е да излезе от ЕС и еврозоната

► Джордж Сорос, американски инвеститор и финансист

Число на деня

8

► млрд. EUR е поредният транш, който ЕС и МВФ трябва да отпуснат на Гърция през септември. Той обаче може да бъде отложен заради проблеми с изпълнение на условията на кредиторите

След решение на Върховния касационен съд

Мениджърите от лагера на Митко Събев отново са по ръководните постове на “Петрол”

Според ВКС временното отстраняване на мениджърите би засегнало дейността на дружеството, което остава без законен представител

Върховният касационен съд върна по постове мениджърите на компанията от “Петрол холдинг” АД, които са от лагера на Митко Събев, съобщиха от холдинга. Орлин Тодоров отново е изпълнителен директор на “Петрол холдинг” АД, член на УС на “Петрол” АД и член на СД на “Петрол холдинг” АД, Светослав Йорданов се върна на поста изпълнителен директор и председател на УС на “Петрол” АД, а Йордан Георгиев отново е управител на “Нафтекс Петрол” ЕООД.

Това е третият пореден случай, в който тримата мениджъри са били отстранявани от постове си и покъсно са били възстановени на същите длъжности. И в трите случая това е ставало със заповед на съдия Румяна Паликарова от Софийския

градски съд, посочват от “Петрол холдинг”. Всички обезпечителни заповеди на съдия Паликарова са били издавани по молба и в полза на Денис Ершов, посочват от холдинга.

Въпрос без отговор

Това е поредният епизод от сагата с “Петрол”. Само преди два месеца сблъсъкът за контрола над компанията вече прераства в критична надпревара коя от двете враждуващи страни, групирани около Митко Събев и Денис Ершов, ще продаде компанията на руския енергиен гигант “Газпром” и ще вземе парите от сделката. Битката между двамата членове на надзорния съвет, които доскоро имаха и пълен паритет в контрола над компанията, ескалира дотам, че очевидно единственият изход пред “Петрол” е смяна на собствеността му. Дали обаче сега сделката за “Петрол” ще може да бъде сключена от възстановеното ръководство, все още е въпрос без отговор.

Съдът на хог

Отстраняването на Орлин Тодоров, Светослав

► Митко Събев

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Йорданов и управителя на “Нафтекс Петрол” Йордан Георгиев също не е прецедент. В сегашното решение на Върховния касационен съд обаче се подчертава изрично, че

повторно налагане на една и съща обезпечителна заповед е незаконно. Съдът също така е подчертал, че временното отстраняване на мениджърите би засегнало дейността на

съответното дружество, което остава без законен представител.

Софийският градски съд вече наложи подобна мярка в края на 2010 г. Впоследствие тя беше отменена от

апелативната инстанция и върната за доразглеждане и приемане на нови доказателства. Новото сега е, че съдът е наложил и възбрана върху имотите на шефовете от групата на “Петрол”. Като част от обезпечението СГС е наложил и спиране на нови вписвания по партидата на “Петрол” за решенията, взети на извънредното общо събрание от 2 юни 2011 г. На заседанието акционерите дадоха право на шефовете на компанията, които са в лагера на Митко Събев, да договорят нов кредит от 100 млн. EUR за рефинансиране на задълженията по евровите облигации на “Петрол”, както и да извършват разпоредителни сделки с активи на компанията. Именно разрешението за сключване на подобни сделки е използвано като доказателство от юридическите представители на Денис Ершов при искането за получаване на обезпечителна заповед срещу хората от обкръжението на Събев, контролиращи оперативната работа на групата “Петрол”.

Кина Драгнева

Норвежкия остров Ютъоя

► Норвежката полиция е отвела убиеца Ангерс Брейвик на остров Ютъоя, където той застреля 69 души, за да направи възстановка на събитията отпреди три седмици, събщи Reuters. Според ВВС Брейвик не е останал равнодушен, след като е стъпил отново на острова, но не показал разкаяние. Островът е затворен за посетители от 22 юли

В броя четете още

Свят ► 11

Италия ще намали дефицита си с 45.5 млрд. EUR за две години

► Силвио Берлускони

За някои хора нашите кредити са прекалено атрактивни

Жилищни и ипотечни кредити във ваша полза

- Без такса предсрочно погасяване със собствени средства след третата година
- Без такса разглеждане

Промоция до 31 август 2011 г. включително.

За повече информация: www.dskbank.bg Call center: 0700 10 375, *BDSK (*2375).
Както и във всички поделения на Банка ДСК.

ПРОМОЦИЯ
С ПО-ИЗГОДНИ
ЛИХВИ

банка ДСК

60 години доверието е взаимно

На пауза

БВП забави ръста си за второ поредно тримесечие още преди да е отчетен ефектът от дълговата криза в Европа и САЩ. Възстановяването на икономиката се отлага

Притеснени. Така звучат и анализаторите, и мениджърите на компаниите, когато коментират факта, че за второ поредно тримесечие ръстът на БВП се забавя. И при това националната статистика все още не е отчела ефекта върху икономиката от дълговата криза в Европа и САЩ. Очакванията на всички са, че световните събития неминуемо ще доведат до спад в износа за много от българските предприятия, а оттам и за страната като цяло. Това може да означава само едно - възстановяването на икономиката се отлага за неопределено време и само можем да се надяваме, че след като кривата тръгва надолу, това ще е само временно и няма да стигнем ново дъно.

Ръст, ама слаб

В края на второто тримесечие БВП на страната достигна 18.7 млрд. лв., което е с 1.9% повече в сравнение с резултата от миналата година. Това обаче не трябва да звучи успокояващо, тъй като уве-

Дарина Черкезова
darina.cherkezova@pari.bg

личението е почти два пъти по-малко в сравнение с четвъртото тримесечие на 2010 г. и доста по-малко спрямо първото тримесечие на 2011 г. Причините за свиването на икономиката може да се търсят в забавянето на ръста на износа и задълбочаването на спада в селското стопанство и услугите.

"Определено няма да се реализират прогнозите за бързо възстановяване от кризата", коментира Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Според него още е рано да се каже дали страната е тръгнала към нова криза и кривата на растежа на БВП от V-образ-

на, ще започне да изглежда като буквата W.

Едва ли обаче прогнозата на правителството за 3.6% ръст на БВП в края на годината ще се сбъдне, смята той. И ако преди неговата лична прогноза е била за 2-3% увеличение, сега е по-склонен да вярва, че ще постигнем около 2% ръст. "Трябва да сме по-консервативни по отношение на фискалната си политика, предизборните разходи и очакванията за ръст на доходите", съветва Велев.

Добрите и лошите новини

Данните на НСИ показват още, че за второто тримесечие износът се е свил с 0.5% спрямо предходното. Макар на годишна база да има увеличение с 11.6%, налице е забавяне в темпа му на растеж. В същото време вносът расте с 2.4% на тримесечие и със 7.9% на годишна база. Експортът бе определящ за ръста на икономиката през предход-

ните тримесечия. Като се има предвид, че основната част от външнотърговските отношения са свързани с държавите от Европейския съюз, които в момента са силно притеснени от проблеми с дълговете или забавянето на собственото си производство и растеж (вж. стр. 5), едва ли в бъдеще можем да очакваме сериозен ръст на износа, който да дърпа икономиката. Дори напротив - представителите на компании от различни сектори са единодушни, че дълговата криза в еврозоната и САЩ тепърва ще окажат влияние върху българските предприятия, които са експортно ориентирани. Такива компании все още не изпитват несигурност в поръчките си, но и не знаят какво да очакват в средносрочен план, посочват от АИКБ.

"Неприятната изненада идва най-вече от сектора на селското стопанство, който показва много по-сериозен спад както на тримесечна, така и на годишна база", отчита Десислава Николова

от Института за пазарна икономика. Ако в другите сектори има плахо възстановяване, там тенденцията е точно обратната. След слабия растеж през миналата година в края на второто тримесечие секторът се свива със 7.4%.

"Миналата година отчетохме ръст в цените и износа на земеделските стоки. Тази година резултатите са по-слаби. Международното търсене се измести малко във времето", отчита Ненко Ненков, председател на съвета на директорите на "БГ Агро". Прогнозата му е, че ако в бъдеще има спад в износа на зърнените храни, той няма да е много голям.

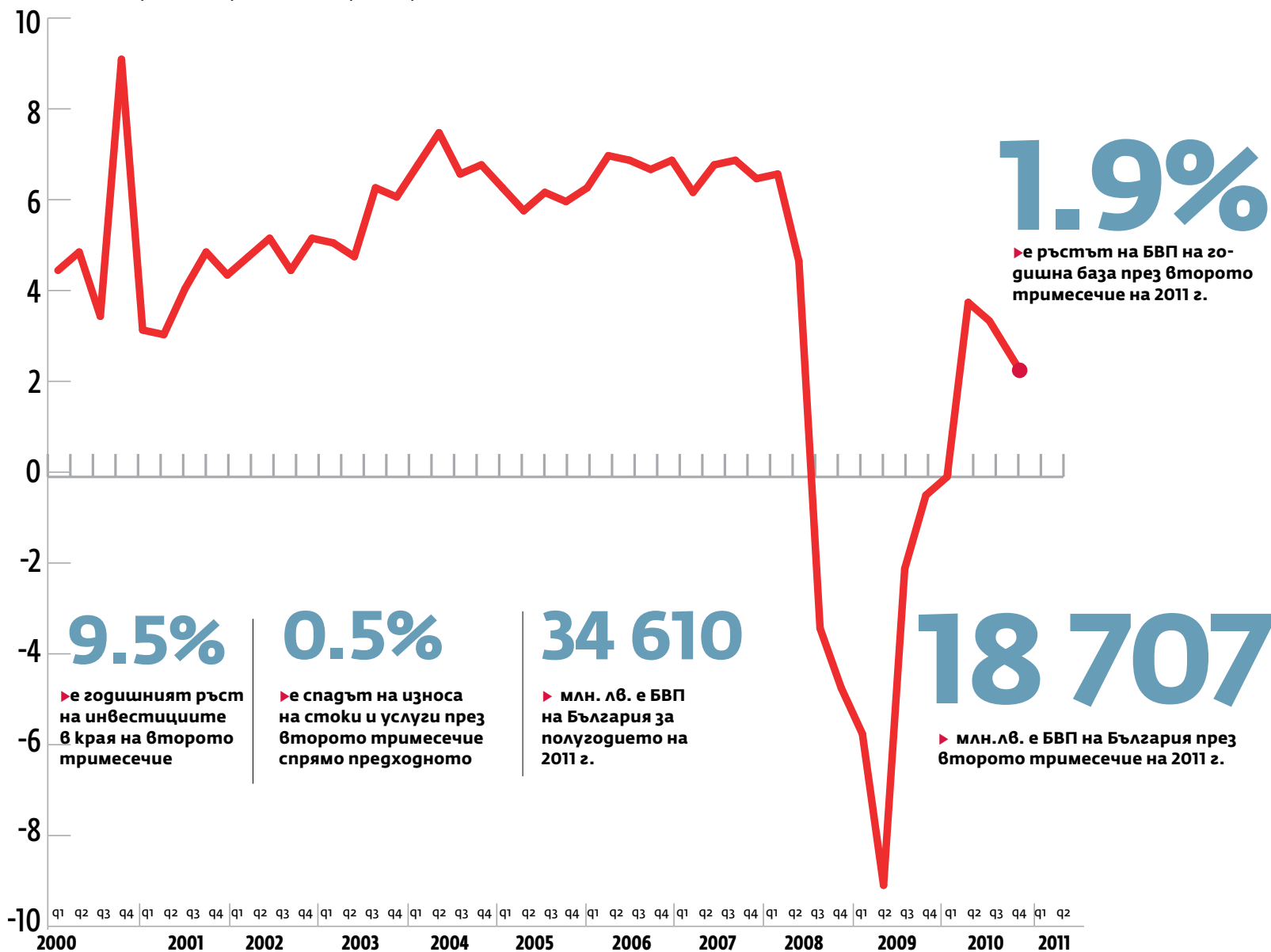
Добрите новини от статистиката са, че в края на второто тримесечие крайното потребление и инвестициите отбелязват ръстове съответно от 0.9 и 9.5% на годишна база. А и двата фактора са от изключително голямо значение за разрастването на икономиката и ако растежът им се задържи,

крайният ефект върху нея ще е положителен. За целта обаче в бъдеще трябва да се разчита на увеличаване на заплатите, за което пари едва ли ще има в държавния бюджет или бюджета на фирмите, или харчене на спестявания - което повечето хора избягват. А ръстът на инвестициите в бъдеще, също както и търговията, е обвързан със състоянието на икономиките по света и отново се връщаме на казуса по-горе. Или както казва проф. Стив Ханке - за да привлече България нови инвеститори, трябва да полага повече усилия за борба с корупцията.

И все пак ако иска България да избегне негативния сценарий за отложеното възстановяване на икономиката, може да разчита на това, че данните на НСИ, макар и изгладени с корекция за разликите в броя на работните дни, все пак са предварителни и впоследствие може да бъдат коригирани.

Темп на годишния прираст на БВП по тримесечия

*По средногодишни цени на 2000 г., сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни

9.5%
Ръстът на икономиката в края на второто тримесечие

0.5%
Спадът на износа на стоки и услуги през второто тримесечие спрямо предходното

34 610
млн. лв. е БВП на България за полугодieto на 2011 г.

1.9%
Ръстът на БВП на годишна база през второто тримесечие на 2011 г.

18 707
млн. лв. е БВП на България през второто тримесечие на 2011 г.

0% инфлация през юли

- Месечната инфлация през юли в сравнение с юни е 0%, отчете НСИ.
- Едно от обясненията е, че върху показателя влияе сезонността и свързаното с нея в конкретния случай поевтиняване на плодовете и зеленчуците.
- Годишната инфлация към края на юли иначе е 4.4%.
- Толкова е и средногодишното ѝ равнище за периода август 2010 - юли 2011 г. спрямо периода август 2009 - юли 2010 г.
- Инфлацията ще се увеличи заради очакваното печатане на пари в САЩ и Европейския съюз, прогнозира бившият премиер и лидер на ДСБ Иван Костов. Според него това ще е акт със спасителен ефект за техните икономики, но в същото време от това ще пострадат страните с по-слаби икономики.

Производството в еврозоната се сви с 0.7% през юни

Френската икономика не е помръднала през второто тримесечие, а спадът на БВП на Гърция е с 6.9%

Европейското индустриално производство неочаквано спадна през юни, а икономиката на Франция е в застой през второто тримесечие, показват последните статистически данни. Това са поредните знаци, че растежът губи скорост, докато правителствата търсят способи да овладеят дълговата криза.

Производството в 17-те членки на еврозоната е спаднало с 0.7% от май, съобщиха

от статистическата служба на Европейския съюз в Люксембург. Производството на капиталови стоки е спаднало с 1.5% през юни спрямо предходния месец, когато нарасна с 1.1%, показва още докладът. Производството на енергия е намаляло с 0.4%, а производството на части и полуготови продукти намалява с 0.6%. Производството на трайни потребителски стоки пък се е свило с 2.5% спрямо май.

Френска връзка

Едновременно с огласяването на негативните данни за еврозоната стана ясно, че френската икономика не е отбелязала ръст през второто тримесечие на годината. То

ва изненада анализаторите, които прогнозираха растеж от 0.3%.

През първите три месеца на годината брутният вътрешен продукт (БВП) на Франция регистрира повишение от 0.9%, което бе най-бързият ръст от 4 години насам. Забавянето може да застраши постигането на поставената от президента Саркози цел за ръст от 2% през тази година. Тази цел е част от плановете на френското правителство за намаляване на бюджетния дефицит.

Потребителските разходи, които бяха двигателят на икономическия растеж в началото на годината, не са се изменили през второто

тримесечие на годината спрямо първото, показва статистиката. Заради европейската дългова криза и забавянето на глобалното възстановяване значително се е свило търсенето на френски експортни стоки. Единствено инвестициите са нараснали с 0.9% в периода април - юни 2011 г. През юни потребителските цени във Франция са паднали с 0.5% при прогнозиран спад от 0.3%. Инфлацията в страната е 2.1%.

Силен спад

Резултатите на Франция все пак са по-обнадеждаващи от тези на Гърция, която отчете свиване на БВП с 6.9% през второто

тримесечие в сравнение със същия период на миналата година.

Свиването на икономиката на годишна основа през второто тримесечие на 2011 г. се дължи най-вече на намаляването на вътрешното търсене, което допринася за понижаването на БВП. Под ударите на дълговата криза Гърция вече трета година преживява рецесия, като бюджетните прогнози за 2011 г. са за спад на БВП от 3% за цялата година. Европейската комисия и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) очакват по-голям спад от 3.5%. През 2010 г. икономиката на Гърция се сви с 4.5%.

Филип Буров

0%

► е ръстът на БВП на Франция в края на второто тримесечие

-6.9%

► е спадът на БВП в Гърция за второто тримесечие. Прогнозите са за свиване на годишна база с 3-3.5%

Атанас Бобоков,
председател на управителния съвет на "Монбам"

” Миналата година имахме по-големи очаквания за 2011 г. от това, което се оказва всъщност. Сега имаме по-бавни темпове на ръст в производството, както и в износа за второто и началото на третото тримесечие спрямо началото на годината. Нашето производство е ориентирано за износ към чуждите пазари, който обаче ще бъде затруднен заради сътресението на борсите и разклатената световна икономика

Ненко Ненков,
председател на съвета на директорите на "БГ Агро"

” Миналата година отчетохме ръст в цените и износа на земеделските стоки. Тази година резултатите са по-слаби. Международното търсене се измени малко във времето. Като цяло обаче не очаквам драстичен спад на износа при зърнените храни. Негативният ефект на борсите ще е по-голям при техническите култури

Васил Велев,
председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България

” Дали спадът в ръста на БВП ще доведе до второ дъно или бавно възстановяване, никой не може да се ангажира с прогноза. Определено обаче няма да се реализират очакванията за бързо възстановяване от кризата. Затова трябва да сме по-консервативни по отношение на фискалната си политика, предизборните разходи и очакванията за ръст на доходите

Равнище на инфлацията по месеци

Ирина Найденова,
управител на "Александър Тур"

” В началото на годината потребителите на туристически услуги се активизираха, но това е по-скоро защото използваха спестени средства, а не заради ръст в доходите им. Икономическите притеснения в Европа и САЩ ще се усетят и в България. Няма причини това да не се случи. Просто нещата тук се проявяват със забавен ефект

Георги Павлов,
изп. директор на "Агрес недвижими имоти"

” Предвид събитията в САЩ и спада на борсите очакванията ми за развитието на икономиката ни са песимистични. Страната ни е с положителни макроикономически показатели и това е добре, но без съмнение слабата световна икономика ще повлияе и на нас

Колко ви струва да сте информирани

Времето за „радикално развитие“ по въпроса с даренията на МВР дойде

Министър Цветанов ще подпише заповед за ограничаване на даренията за МВР, но ще останат и някои изключения

МВР очаква завръщането на вътрешния министър Цветан Цветанов от отпуск, за да реши проблема с даренията. „В понеделник или вторник ще има радикално развитие по въпроса с даренията“, обяви в петък Веселин Вучков, зам.-министър на вътрешните работи. Самият Цветанов заяви в четвъртък пред в. „Труд“, че ще разпише заповедта за ограничаване на даренията на 15 август, която ще влезе в сила от първи септември. Още преди почти три месеца, когато избухна скандалът с даренията, Цветанов обяви, че те ще спрат, но частично и поетапно, а премиерът Борисов обеща сумите да бъдат компенсирани с държавни средства.

Не всичко
В същото време обаче по

думите на Веселин Вучков някои видове дарения ще бъдат запазени, макар и с ограничения. На общините вероятно ще бъде позволено да стимулират районните управления с горива, но ще бъде разписано, че те ще са конкретно за извършване на патрулни обходи. „Ще има още няколко подобни изключения. Например държавната фирма „Безконтактни мултиплексорни вериги“ (БМВ) дарява специфично оборудване за границите ни по изискванията на Шенген и от което не е добре да се лишаваме“, обясни Вучков.

Неморално

„Тази практика наистина крие много морални дефицити“, призна Веселин Вучков и добави, че при даренията от частни юридически лица никой не може да гарантира,

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

че едно евентуално разследване ще бъде напълно безпристрастно.

Подобни бяха и критиките на Европейската комисия, която включи проблема с даренията в мониторинговия доклад за напредъка на България, който излезе през

юли. Преди броени дни пък говорителят на комисията Марк Грей повтори позицията на Брюксел, че подобна практика е нередна, и обяви, че все още чакат от България писмо с обяснение, което „ще изчетат с огромен интерес“. Наскоро стана ясно, че

за първите шест месеца на годината МВР е получило около четвърт милион лева дарения в кеш и още над 3.6 млн. лв. под формата на материали като гориво, компютри, офис оборудване и канцеларски материали.

Ани Когжауванова

„Тази практика крие морални дефицити. Що се отнася до дарения от частни юридически лица, никой не може да гарантира, че едно евентуално разследване срещу тях ще бъде напълно безпристрастно

Веселин Вучков,
зам.-министър на МВР

3.554

▶ **МЛН. ЛВ. Е ОТЧЕЛО МВР КАТО НЕУСВОЕНИ СУМИ ОТ ПОЛУЧЕНИ ДАРЕНИЯ, ПОМОЩИ И ГРУПИ БЕЗВЪЗМЕЗНО ОТПУСНАТИ СРЕДСТВА ОТ СТРАНАТА И ОТ ЧУЖБИНА. ТОВА ПОКАЗВА ОДИТ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА ЗА 2010 Г.**

Престъпленията от омраза най-последно влизат в дневния ред на полицията

Експерти от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа ще обучават български полицаи да разпознават престъпленията от омраза

България ще е първата балканска страна, която ще участва в обучение за превенция и разследване на престъпления, предизвикани от омраза, съобщи заместник-министърът на вътрешните работи Веселин Вучков. МВР е договорило обучението с Офиса за демократични права на човека на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), чиито експерти вече няколко пъти са посещавали България.

Въпреки че текст за престъпления от омраза съществува в българския наказателен кодекс от няколко години, досега това законодателство почти не е било прилагано най-вече заради липса на познания по темата, както и на практика.

С мултиплициращ ефект

Две обучения за превенция и разследване на престъпле-

ния, предизвикани от омраза, са планирани да стартират през есента на тази година. Занятията ще се провеждат в Академията на МВР, но ще се водят от чуждестранни експерти на ОССЕ.

Ще бъдат обучени две групи от по 35 души, а те от своя страна ще обучават полицаи в София и страната. Целта е да се изгради мрежа от запознати с проблематиката на този специфичен вид престъпления полицаи. „България ще бъде първата балканска страна, в която ще има такова специализирано обучение от ОССЕ“, похвали се Веселин Вучков.

Много за наваксване

Като престъпления от омраза се класифицират най-често случаите на насилие над хора заради тяхната расова, етническа, религиозна и друга принадлежност, различна от масово доминиращата. Въпреки че такава категория престъпления съществува в наказателния кодекс у нас от няколко години, на практика текстът досега почти не е бил прилаган.

Случаите на насилие върху малцинствени групи обикновено се разглеждат като хулигански прояви. Ярки примери за това са например скорошните напа-

дения над молитвения дом на „Свидетели на Йехова“ в Бургас, както над молещите се мюсюлмани пред джамията „Баня Башъ“ в столицата. Въпреки че според юристи и неправителствени организации, занимаващи се с човешки права, това са очевидни престъпления от омраза, те не бяха класифицирани като такива. Причината е в липсата на воля, опит, практика и познания по темата сред служителите на българската полиция и правораздаване.

Ани Когжауванова

▶ **Нападението над молещите се пред джамията в София преди няколко месеца бе типичен пример за престъпление от омраза. Нямаше обаче кой да го класифицира като такова**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Пропуски Инкриминиране на хомофобията

▶ Списъкът с престъпленията от омраза в българския наказателен кодекс не е пълен. Там липсва признакът сексуална ориентация. Това означава, че в България през XXI век има малцинствена група, която не

е защитена от закона, и това е абсолютно негопустимо. Това каза наскоро в интервю за в. „Пари“ омбудсманът на България Константин Пенчев. За този проблем той е бил сезиран от фондация „София Прайд“.

▶ Поради тази причина Пенчев вече е изпратил писмо до председателя на парламента Цеца Цачева и

премиера Бойко Борисов, в което настоява за промяна на наказателния кодекс, така че хомофобията също да бъде инкриминирана.

▶ Извършените по хомофобски побуди деяния срещу личността трябва да бъдат квалифицирани като престъпления, както са тези по етнически, расови, религиозни и други побуди, защото принципът е

абсолютно същият, казва Пенчев.

▶ В документа омбудсманът посочва, че в повечето страни членки на Европейския съюз хомофобията се определя като утежняващо вина обстоятелство, и припомня, че държавните органи са длъжни да гарантират и защитават универсалното право на личен и семеен живот.

“Булгаргаз” поиска с 20% по-скъп природен газ от октомври

Общественият доставчик иска цената на газа да достигне 668.57 лв. на кубичен метър заради поскъпването на алтернативните горива и сезонното увеличение на доставките у нас

Поскъпване на природния газ с 19.98% от 1 октомври поиска държавната компания “Булгаргаз”. По закон общественят доставчик трябва да обяви публично прогнозното по негови сметки увеличение месец, преди да подаде заявление за изменение на действащите цени в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР).

Какво иска доставчикът

“Булгаргаз” иска увеличение от 111.53 лв. за кубичен метър, или 19.98% по-скъп природен газ от началото на четвъртото тримесечие. Ако ДКЕВР одобри исканото увеличение на обществения доставчик, цената на газа ще достигне 668.57 лв. В момента одобрената от енергийния регулатор и действаща цена е 557 лв. за кубичен метър. Пред-

ложението не включва недовзетия приход от предишни периоди, уточняват от “Булгаргаз”.

На 1 юли ДКЕВР одобри поскъпване от 4.71%, при исканото от държавния доставчик увеличение с 6.89%.

Мотивите - добре познати

Мотивите за исканото поскъпване са обичайните - високите цени на алтернативните на природния газ горива през последните месеци, по-високият курс на лева спрямо долара. От “Булгаргаз” посочват и че през четвъртото тримесечие вносът на природен газ ще е по-висок. Това обаче не е изненада, предвид началото на отоплителния сезон в страната, а повечето топлофикации в страната работят именно на синьо гориво.

Финансови затруднения заради топлофикациите

Преди повече от месец изпълнителният директор на “Булгаргаз” Димитър Гогов обяви, че задълженията на топлофикационните дружества надхвърлят 117 млн. лв. Сметките на обществения доставчик показват, че неговият най-голям длъжник е “Топлофикация-София” с почти 70 млн. лв. просрочени

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

задължения. Заради неистинствените сметки с топлофикационните дружества Гогов обяви, че “Булгаргаз” изпитва финансови и ликвидни трудности. Това по думите му щяло да

наложи преосмисляне на програмата за съхранение на природен газ в хранилището в Чирен. Гогов коментира, че “Булгаргаз” е в трайна финансова загуба от няколко години и трябва

да намали капитала си с 65 млн. лв.

Все още текат и преговорите с “Газпром” за новите газови договори от началото на 2013 г. При тях “Булгаргаз” ще се

опита да подпише договор единствено с “Газпром експорт”, като отстрани другите два посредника на руския газов гигант - “Овергаз” и “Винтерсхал”.

Енергийни експерти:

АЕЦ “Белене” е възможна само с руско финансиране

Предстои преразглеждане на застрахователната политика към ядрените проекти, в момента най-голямата сума, която може да се получи при авария, е 2.5 млрд. USD

Западен играч в АЕЦ “Белене” не може да влезе, проектът е невъзможен за търговско финансиране и единственият възможен вариант е да получи руски държавни средства, за да бъде реализиран. Това твърди енергийният експерт и бивш дипломат в Русия Илиян Василев, докато представяше от името на Центъра за изследване на Балканите и Черноморския регион геополитически и социално-икономически анализ на “АЕЦ Белене”.

“Белене” не е готов

Според Василев никоя за-

►И след две години АЕЦ “Белене” няма да може да увеличи своя инвестиционен сексапил, коментира енергийният експерт и бивш дипломат в Русия Илиян Василев

падна финансова институция няма да се включи в “Белене”, защото проектът не отговаря на приетите преди няколко години “екваториални принципи”. Екватори-

алните принципи, на които трябва да отговаря проектът за изграждане на атомната ни централа, покриват определени критерии и процедури, но АЕЦ “Белене” не отговаря

на тях.

Бившият дипломат заяви, че проектът няма да може да бъде реализиран. Експертът беше категоричен, че в момента няма как да се

сложи реална цена - защото тепърва ще се определят нови стандарти за ядрена безопасност. Проектът ще трябва да отговаря на всички нови технически стандарти. Но без техническия проект, който няма как да бъде готов в следващите 3 месеца, дори консултантът HSBC не може да каже каква ще е неговата реална цена.

Нови застрахователни критерии

Освен новите изисквания за ядрена безопасност анализът на Центъра за изследване на Балканите и Черноморския регион обръща внимание на промяната в застрахователната политика към ядрените проекти. След кризата в Япония застрахователните компании са в ситуация на изчакване на резултатите от стрес тестовете и новите

стандарти за проектиране, изграждане и експлоатация на атомни централи. Едва след това може да се очаква компаниите да определят политиката си по застраховане на ядрените рискове. Според Илиян Василев 2.5 млрд. USD е най-голямата сума в момента, която застраховател може да изплати при авария в атомна централа. Той направи сравнение с реалните щети от подобна авария, които са в диапазона 12-13 млрд. USD.

Енергийният експерт беше категоричен, че в този вид проектът АЕЦ “Белене” е невъзможен и България и Русия трябва да оформят юридически процеса за неговото прекратяване. Той беше категоричен, че по-добрият вариант би бил двете страни да не влизат в съдебни спорове, а да потърсят съгласуван вариант.

АБОНИРАЙ СЕ СЕГА ЗА 1 МЕСЕЦ ЗА **Пари** ЛЕСНО И БЪРЗО **21 ЛВ.**

тел. 02/4395853 | sales@pari.bg | www.pari.bg

НАДБАВКА ЗА СИГУРНОСТ

Ипотечното кредитиране се сдоби с нов най-популярен продукт - кредита с фиксирана лихва. Той дава повече спокойствие на клиентите, но обикновено излиза по-скъпо

Стабилизирането на пазара на ипотечно кредитиране продължава, а кредитите с фиксирана лихва заемат водеща позиция в начините за финансиране на нов дом. Това са основните изводи в анализа на "КредитЦентър" за пазара към май 2011 г. Георги Трендафилов, кредитен консултант в "Кредитленд", уточнява, че в момента фиксирани лихви по ипотечни кредити има само за определен период от срока на кредита, обикновено една или две години. За целия период на кредита няма оферта с фиксиран лихвен процент. Предлагането на фиксирана лихва за по-дълъг период или дори за целия срок на кредита трябва да е над пазарните нива при променлива лихва, което я прави неатрактивна за банките у нас, уточнява той. Такъв продукт едва ли би бил привлекателен и за кредитополучателите.

Нека фиксирането започне сега

Без значение за каква сума е кредитът и за какво ще бъде използван, лихвата може да бъде основно два типа - плаваща и фиксирана. Най-общо казано, плаващата се променя, следвайки динамиката на пазара, а фиксираната остава една и съща. Фиксираната лихва носи същественото предимство на сигурността, защото потребителят знае точния размер на погасителната сивноска и може адекватно да прецени финансовите си възможности. "Ако за периода на кредита настъпят промени на пазара, фиксираната лихва няма да се промени с него. Това е нейното предимство", заяви изп. директор на "КредитЦентър" Тихомир Тошев. Плаващата лихва, върна на своята специфика, може да се повиши, но

може и да спадне. Тя се формира от фиксирана надбавка плюс плаващ лихвен процент, базиран на различни финансови индекси. "В определени периоди, например в криза, клиентите с фиксирана лихва биха плащали повече от тези с плаваща", уточни Емил Вучков, директор "Продуктова и пазарна политика" в МКБ Юнионбанк. Това е така, защото обикновено кредитите с плаваща лихва са обвързани с вътрешнобанков или междубанков индекс, който в периоди на криза обикновено е по-нисък, тъй като централната банка стимулира икономиката, като намалява лихвите, допълни той.

Въпреки това търсенето на подобен банков продукт се запазва. "Потребителят знае риска и въпреки че фиксираната лихва може да излезе по-скъпа, той предпочита сигурността", допълва Тошев.

Търсенето скача

Кредитите с фиксирана лихва са сравнително нов за нашия пазар продукт и основно се използват за ипотечни и жилищни заеми. Според Тихомир Тошев 99% от този вид кредити са за покупка на

ново жилище. Анализът на "КредитЦентър" показва, че разнообразието на този тип кредити се увеличава. Въпреки че повечето продукти се предлагат обикновено с фиксиране на лихвата само за първата година, вече има и такива за 7 и 10 години. Тихомир Тошев обяснява ръста с повишеното търсене от потребителите. "Финансовите институции трябва да отговорят на пазарните нагласи. В момента се търсят понискорискови и сигурни продукти и фиксираната лихва е такъв подход. Явно хората са сигурни и спокойни и търсят начини за покупка на свой дом", коментира той. Георги Трендафилов уточнява, че ситуацията на пазара на ипотечни кредити в момента е, че повечето банки имат достатъчен ресурс за финансиране, но пазарът все още е свит и съответно се изостря конкуренцията за привличане на клиенти. Според него конкуренцията е ползотворна и води до известно понижаване на лихвите по новоотпуснати кредити и до разработване на нови предложения за продукти по ипотечните кредити.

Изненаги не се очакват

Според анализа на "КредитЦентър" фиксирани лихви за първата година обикновено са в границите на 5.25 до 6.25%. За по-дълъг период са между 6.35 и 7.20%. Отново според проучване на кредитния консултант броят на новоотпуснатите ипотечни кредити през второто тримесечие на 2011 г. е с 18% повече спрямо първото тримесечие на годината. Нарастането на изтеглените кредити за жилища се обяснява с миграцията към по-големите градове и увеличаване процент на финансиране на сделките. Въпреки измерения ръст не се очаква драстичен скок в предложения с фиксирана лихва от банките и кредитиращите институции. "Не мисля, че ще има значителен ръст. Ще наблюдаваме от време на време различни банки да обявяват промоции на кредити с фиксирана лихва за определен период, но основната част от заемите в страната ще продължи да бъде с плаващ лихвен процент", категоричен е Емил Вучков.

Ивана Петрова

198

► млн. лв. са отпуснати за април и май 2011 г. за жилищни кредити според бюлетин на Българската народна банка

КРЕДИТИ С ФИКСИРАНА ЛИХВА

Банка	Продукт	Валута	Срок на фиксираната лихва	Размер на фиксираната лихва	Максимален размер на кредита
Алианц	„Светъл дом“	BGN	12 месеца	7.90%	300 000 BGN (без превод на работна заплата)
Алианц	„Светъл дом“	EUR	12 месеца	6.90%	150 000 EUR (без превод на работна заплата)
Алианц	„Светъл дом“	EUR	12 месеца	5.90%	150 000 EUR (с превод на работна заплата)
Алианц	„Светъл дом“	BGN	12 месеца	6.90%	300 000 BGN (с превод на работна заплата)
Алфа банк	„Перфекто“	EUR	120 месеца	7.20%	150 000 EUR
Алфа банк	„Перфекто“	EUR	36 месеца	6.40%	150 000 EUR
Алфа банк	„Перфекто“	EUR	60 месеца	6.70%	150 000 EUR
Алфа банк	„Перфекто“	EUR	84 месеца	6.90%	150 000 EUR
Емпорики банк	Ипотечен кредит за покупка на жилище	EUR	36 месеца	6.35%	няма
Емпорики банк	Ипотечен кредит за покупка на жилище	EUR	60 месеца	6.85%	няма
ОББ	Кредит за покупка	BGN	12 месеца	6.50%	500 000 BGN
ПИБ	„Преимущество“	EUR	12 месеца	5.50%	зависи от имота
Инвестбанк	Дом градина	EUR	24 месеца	6.25%	100 000 EUR (с превод на работна заплата)

5.25

► до 6.25% е диапазонът на фиксираната лихва за първата година на крегута

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Мнение

Банките не може да държат големи обеми кредити с фиксирана лихва

Банките не може да си позволят да държат големи обеми кредити с фиксирани лихви в портфейлите си. Това е така, защото ресурсът, който ползват - депозитите, са със срочност средно 3 до 6 месеца и на падеж се подновяват при нови лихвени проценти. Това означава, че цената на ресурса, който стои зад един кредит, се променя минимум два до четири пъти в годината. Като вземете предвид, че

Емил Вучков,
директор "Продуктова и пазарна политика" в МКБ Юнионбанк

” Цената на ресурса зад един кредит на практика е плаваща

кредитите са със срок от 5 до 35 години, виждате, че цената на ресурса зад един кредит на практика е плаваща.

По този начин по-голям ръст на лихвените проценти за банка, която има твърде много кредити с фиксирана лихва, би бил проблем. Този риск естествено е регулиран от Централната банка и от Базелските стандарти и се изисква банките да покриват този риск с допълнителен капитал. Заделянето на капитал обаче допълнително оскъпява тези кредити и ги прави неизгодни. ■

Мнение

За малък период ефектът от сигурността се размива

Ясно е, че в този продукт се търси основно сигурността. Но когато е за малък период фиксираната лихва, то ефектът от сигурността се размива и невинаги е определящ мотив за избор на кредитен продукт. От друга страна, ако се предлага фиксирана лихва за по-дълъг период или за целия срок на кредита, тя трябва да е над пазарните нива при променлива лихва, което явно прави неатрактивно за банките у нас да пред-

Георги Трендафилов,
кредитен консултант,
"Крегитленг"

” Повечето банки имат достатъчен ресурс за финансиране, но пазарът е доста свит

ложат такъв продукт. Но пък в тези времена на несигурност на финансовите/дълговите пазари би била интересна реакцията на клиентите на такова предложение на някоя банкова институция.

Ситуацията на пазара на ипотечни кредити в момента е такава, че повечето банки имат достатъчен ресурс за финансиране, но пазарът е доста свит и съответно се изостри конкурен-

цията за привличане на клиентите, имащи нужда от ипотечни кредити. Тази конкуренция като цяло е ползотворна, води до известно понижаване на лихвите по новоотпуснати кредити и/или до разработване на нови предложения за продукти по ипотечните кредити. Предполагам и сигурността в привлечения капитал на банките се е повишила, което прави възможно от тяхна страна да се предлагат такива продукти. ■

Мнение

Има засилен интерес към нискорискови и сигурни продукти

Финансовите институции в момента отговарят на търсенето на пазара. Сега има засилен интерес към нискорискови и сигурни продукти, имаше и колебания в лихвите.

Повишеното търсене на кредити показва, че потребителите са сигурни и спокойни.

Най-често се избира продукт с фиксирана лихва за първите 5 години и срок от 15 години. Повечето потребители очакват да могат да изплатят целия кредит още в първите пет години. ■

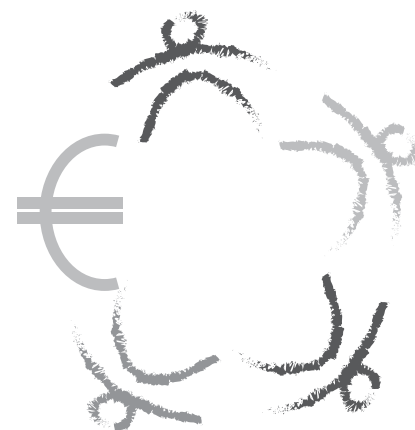
Тихомир Тошев,
изпълнителен директор
на "КрегитЦентър"

” Повечето потребители очакват да изплатят целия кредит още в първите пет години

ОБЕДИНЕНА ЕВРОПА ОТПУСКА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ НА ОБЕДИНЕНИТЕ БЪЛГАРСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

ЕВРОПА ПОДПОМАГА СДРУЖАВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Вие сте обединение от фермери и може да кандидатствате за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 142 „Създаване на организации на производители“ от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Размерът на финансовите средства, които се отпускат за петгодишен период е до 400 хил. евро. От нея могат да се възползват организации, които произвеждат: мляко, месо, мед, картофи, биологични продукти, зърнено-житни култури и др. Целта е да се насърчи сдружаването на средни и дребни земеделци в конкурентоспособни организации за по-ефективно и мащабно производство, отговарящо на европейските стандарти.

Допълнителна информация може да намерите на интернет страницата на Програмата за развитие на селските райони www.prrs.government.bg. Проекти за обединения на фермери по мярка 142 на ПРСР ще се приемат до края на годината в областните дирекции на ДФ „Земеделие“.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделство и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони:
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

Забраната на таблетите Galaxy в ЕС няма да засегне България

Продажбата на тези устройства беше временно прекратена след оплакване на Apple, свързано със запазени марки и авторски права

Забраната за продажба на таблетите Samsung Galaxy Tab 10.1 няма да засегне българския пазар по никакъв начин, казаха за в. "Пари" от българското представителство на компанията. Конкретният модел, за който се отнася съдебната забрана, дори не е бил внесен у нас, допълниха от Samsung.

Объркване

Преди два дни германски съд временно забрани на корейската корпорация да продава своя таблет Galaxy Tab в целия Европейски съюз. Съдебната заповед е вследствие на оплакване от страна на американската компания Apple, авторите на най-успешните таблети в момента iPad. Калифорнийската корпорация претендира, че таблетите на Samsung копират външния вид на iPad и може да предизвикат объркване сред потребителите.

Различен модел

Според правните експерти на компаниите, които продават тези таблети у нас обаче, съдебната заповед се отнася само до специфичен нов модел на таблета Galaxy Tab 10.1, който в момента не се продава в България. Внесените до момента таблети от серията не са обект на забраната и тяхната продажба ще продължи както и досега. У нас освен в търговските вериги таблети Galaxy Tab се разпространяват активно и от трите мобилни оператора, които предлагат тези устройства. От централите на Samsung в Южна Корея и Германия казаха, че ще обжалват забраната.

Пламен Димитров

► Германски съд временно забрани на корейската корпорация да продава своя таблет Galaxy Tab в ЕС

СНИМКИ BLOOMBERG

Фондовите борси регистрираха най-големия си спад от фалита на Lehman Brothers

Красимир Стефанов,
Финансова къща "Логос-ТМ"

Провалът и безсилието на политическите власти да се справят с дълговите проблеми, прераснали от институционално на държавно ниво, ускоряват загубата на доверие в пазарите

Напрежението и динамиката на финансовите пазари през последните няколко дни ескалираха до нива, виждани и усетени за последно след болезнения фалит на Lehman Brothers. Паниката превзе финансовите пазари, при което фондовите борси регистрираха най-голе-

мия си спад от октомври 2008 г., заличавайки за броени дни натрупаната печалба от година насам. Свалянето на кредитния рейтинг на САЩ даде тон за масовия срив на акциите и индексите, изкарвайки на показ страха, останал като неизлечим белег в съзнанието на инвести-

торите от борсовия крах преди по-малко от три години.

Така отново надвисна опасността от рецесия, която би обхванала цялата световна икономика. Огромният дълг на САЩ, разпокъсаната и неефективна политическа структура на

еврозоната и липсата на обща фискална рамка накараха нобеловият лауреат по икономика Джоузеф Стиглиц да заяви: "Една дълга стагнация сега изглежда като оптимистичен сценарий". Провалът и безсилието на политическите власти да се справят с дълговите проблеми, прераснали от институционално на държавно ниво, ускоряват загубата на доверие в пазарите от страна на инвеститорите.

В обсега на пазарите наред с Италия и Испания попадна още една страна от еврозоната - Франция. Инвеститорите започнаха да си задават въпроса дали Франция и Германия може да бъдат надеждни купувачи на дългове от периферията на Европа, без да загубят техния топкредитен рейтинг и да се озоват във водовъртежа на дълговата криза. Кредитните суапове срещу фалит, измерващи риска на германските облигации, са се удвоили от началото на юли до 85 базисни пункта, надви-

шавайки дори английските суапови контракти за първи път в историята въпреки размириците в Лондон. Френските облигации от своя страна са най-скъпите правителствени ценни книжа сред страните с най-висок рейтинг.

В процеса на бягство от рискови активи златото достигна със завидна скорост до нов рекорден връх към 1815 USD/тр. у. На валутните пазари швейцарският франк бе най-желаната валута, при което регистрира нови исторически върхове срещу еврото и долара. Към края на седмицата обаче лодката на златото и франка се оказа претоварена и се обърна. Стоковите борси повишиха минималния маржин за търговия със злато, предизвиквайки масово затваряне на позиции. Швейцарската национална банка от своя страна прибягна до интервенция под претекст, че скъпият франк се отразява много негативно на резултатите на местните компании и затруднява износа. ■

► Свалянето на кредитния рейтинг на САЩ даде тон за масовия срив на акциите и индексите

Италия ще намали дефицита си с 45.5 млрд. EUR за две години

Правителството прие извънреден пакет от бюджетни мерки в замяна на пазарната помощ от ЕЦБ

Италианският премиер Силвио Берлускони обяви нов пакет драконовски мерки за ограничаване на бюджетния дефицит. Одобряването на плана беше поставено като условие от Европейската централна банка (ЕЦБ), която в началото на миналата седмица се намеси на пазара в подкрепа на италианския дълг, след като доходността по книгата достигна рекордни за последните 14 години нива.

Спешни мерки

На извънредна среща в петък вечерта кабинетът прие пакет от мерки за намаляване на дефицита с 20 млрд. EUR през 2012 и с още 25.5 млрд. EUR през 2013 г., така че годината да завърши с балансиран бюджет. Предвижда се специален данък за доходите над 90 хил. EUR, както и по-висок налог за приходите от финансови инвестиции. Правителството планира и намаляване на държавните разходи, най-вече чрез съкращаване на местните бюджети, което доведе от остри реакции от страна на общинските власти. Пакетът с мерки трябва да бъде одобрен от парламента в срок от 60 дни.

Условие

ЕЦБ настоя Рим да ускори намаляването на бюджетния дефицит като условие за пазарната й намеса в подкрепа на италианския дълг. В началото на миналата седмица ЕЦБ интервенира с покупката на държавни облигации на вторичния пазар, след като масовите разпродажби на дългови книжа заплашиха да направят кризата в еврозоната неуправляема.

Постижими цели

След заседанието на кабинета министърът на икономиката Джулио Тремонти подчерта, че пазарите няма да се успокоят, ако мерките не бъдат предприети. Той определи като постижими новите цели за бюджетен дефицит, които предвиждат дупката в хазната да се свие от 3.8% през тази година до 1.4% догодина. Бюджетът трябва да излезе на нула през 2013 г. Правителството засега запазва прогнозите си за ръст на brutния вътрешен продукт от 1.1% през тази и 1.3% през следващата година. Според Тремонти предвидените в плана мерки за "либерализиране и опростяване" ще подпомогнат растежа. Положителен ефект за хазната се очаква и от намерението на правителството националните празници да се празнуват в неделя вместо

през работните дни.

Скептически

Анализаторите обаче са по-скептически към плановете на Рим. Според тях програмата ще се отрази негативно на потребителското доверие и допълнително ще ограничи и без това слабото вътрешно търсене. "Повишаването на данъците със сигурност няма да помогне на икономиката, която вече стагнира, а потребителското доверие неизбежно ще се понижи още", коментира икономист от IHS Global Insight, цитиран от Reuters. Новите фискални мерки изглеждат добри, но истинският проблем е в реформите. Трябва да се изготви ясен график за мерките за либерализиране на сектора на услугите и пазара на труда, твърди той. Barclays Capital понижи прогнозата си за икономически растеж в Италия през 2012 г. до 0.7%, което е близо два пъти по-малко, отколкото очаква правителството.

"Планът не е идеален, но вероятно това е най-доброто, на което можем да се надяваме в сегашната политическа ситуация, при тази съпротива във и извън управляващата коалиция, и като се има предвид, че всичко трябваше да бъде променено само за седмица", коментира анализатор от италианската банка UniCredit.

► Италианският министър-председател Силвио Берлускони посочи, че членовете на кабинета с болка са приели мерките, но че те са неизбежни

СНИМКИ BLOOMBERG

Мерки По-високи данъци за богатите

► Пакетът с мерки предвижда допълнителен данък от 5% за доходите над 90 хил. EUR и 10% за доходите над 150 хил. EUR. Ставката върху приходите от финансови инвестиции

се увеличава от 12.5 на 20%.

► Планират се мерки, които ще позволят сключването на колективни трудови договори на регионално ниво или в самите компании. Така ще се облекчи сегашната система на сключване на централизираните споразумения.

► Правителството възнамерява да ограничи

възможностите за укритие на данъци. Плановете за увеличаване на пенсионната възраст за жените в частния сектор ще бъдат изтеглени напред и вместо през 2020 ще влязат в сила през 2016 г.

► Всички нерелигиозни празници ще се отбелязват в неделя, за да се увеличат работните дни през годината.

► Британските полицаи подложиха на съмнение ефективността на американския си колега

Топспециалист от САЩ ядоса британските полицаи

Висши офицери разкритикуваха намеренията на премиера да вземе за съветник американски топполицай

Висши полицейски служители във Великобритания разкритикуваха решението на министър-председателя Дейвид Камерън да наеме американски топполицай за съветник по борбата с уличните банди и предотвратяване на бъдещи размирици. Това отново разкри различията между правителството и полицаята на Острова за това кой е отговорен за безредиците миналата седмица, съобщиха световните медии.

Ефективност

Премиерът обвини силите на реда, че са били прекалено предпазливи, и обяви, че ще потърси помощ от Уи-

лям Бретън, бивш началник на полицията в Бостън, Ню Йорк и Лос Анджелис. Британските полицаи от своя страна разкритикуваха това решение и го изтълковаха като обида за професионализма им. "Не съм сигурен, че искам да ме учи някой от район в САЩ, където има 400 такива банди", заяви ръководителят на Асоциацията на полицейските началници сър Хю Орд. "Струва ми се, че ако имаш 400 банди, не си много ефективен", коментира той пред в. Independent. Според сър Хю американският модел е много различен от британския и правителството по-скоро трябва да разгледа европейските примери. "Мисля, че ако го направят, ще видят, че британският модел е най-добър", добави той.

Обвинения

Междувременно прокуратурата в Бирмингам офи-

циално обвини двама души за убийството на трима мъже по време на размириците миналата седмица. По-възрастният е Джошуа Доналд на 26 години, който е член на улична банда в града.

Другият е 17-годишен младеж, чието име не се съобщава, тъй като е непълнолетен. Той живее в същия квартал като жертвите.

Повдигнатите обвинения са резултат от работата на екип от 70 детективи, които разследваха убийството на Харун Джахан и братята Шазад Али и Абдул Му-савир. Те загинаха, когато кола с няколко души вътре ги блъсна с висока скорост, като се врязва умишлено в група доброволци, охраняващи магазини на пакистанци.

По данни на Скотланд ярд досега за безредиците са арестувани над 1400 души, а на 808 от тях са повдигнати обвинения.

Регионални
индекси

Основният индекс на БФБ отчете повишение

Sofix: 383.79

▲ +1.66%

Македонският бечмарк се понижи леко

МВПО: 2378.35

▼ -0.01%

Основният сръбски индекс се оцвети в зелено

BELEX15: 649.98

▲ +1.30%

Число на геня

Обем

29 897

▶ акции на „Централна кооперативна банка“ АД бяха изтържувани на БФБ, като цената на книгата се повиши с 0.56%

Световни индекси

Цената на американските акции отбеляза ръст

Dow Jones: 11 221.87

▲ +0.70%

Германският индекс регистрира повишение

DAX: 5946.53

▲ +2.57%

Японският измерител се оцвети в червено

Nikkei 225: 8963.72

▼ -0.20%

Повишение

Allianz

+5.05%

▶ до 76.32 EUR поскъпнаха акциите на германската застрахователна компания

Понижение

Microsoft

-1.23%

▶ поевтиняха акциите на американския технологичен гигант, като цената им достигна 24.88 USD

Анализ

Юли се оказа изключително успешен месец за инвеститорите в злато

Редица банки повишиха осезаемо своите прогнозни цени за жълтия метал

За инвестиралите в злато юли беше изключително успешен. Златото подобри ценовите си рекорди в редица валути като щатски долар, евро, британски паунд, канадски долар, южноафрикански ранд и индийска рупия. Само за месец жълтият метал се покачи с впечатляващите 9.9% в евро. Но кои са факторите, които влияят върху цената на метала, и защо той поскъпна толкова през последния месец?

Страх и привързаност

Както при всяка една друга борсова суровина цената на златото се определя спрямо търсенето и предлагането. За разлика от останалите суровини обаче то има малко по-различен инвестиционен статут. Инвеститорите гледат на него като „сигурно убежище“ на фона на влошаващите се икономически условия, както и като реална защита срещу инфлационните процеси. Реално златото представлява алтернатива на останалите „книжни“ валути и за разлика от тях не може да бъде печатано и не носи риска от фалит на държавата емитент, както е при „книжните“ валути. Търсенето на жълтия метал от началото на финансовата криза се определя от две основни човешки емоции: страх и привързаност. Инвеститорите се обръщат към златото и среброто особено силно през последния месец основно поради мрачните икономически новини както в Европа, така и отвъд океана.

Азиатският фактор

Но не само страхът от колапса на световните икономики движи цената на златото нагоре. Често игнориран фактор е търсенето на метала от азиатските инвеститори, които имат традиционен афинитет към златото. Търсенето на злато в Китай, Индия и други азиатски държави е по-силно от всякога и е подкрепено от нарастващите доходи на глава от населението в тези държави. Азиатските инвеститори избират златото не

Рафинериите
Доставките
се забавят

▶ Както в началото на 2010 г., така и сега засиленият интерес към инвестиционното злато отново увеличи доставните срокове на рафинериите, които произвеждат инвестиционното злато под формата на кюлчета и монети.
▶ От една от швейцарските рафинерии отбелязват, че въпреки че работят на три смени, не успяват да изпълнят всички поръчки и някои от продуктите може да бъдат доставени най-рано след 6 седмици.

само заради традиционната си привързаност към метала, но и като защита от силните инфлационни процеси в техните икономики. Китайското правителство стимулира своето население да купува злато, като доказателство за това е и откриването на нова паназиатска златна борса в Китай, чиято електронна платформа е свързана със системите на редица банки. Така само с няколко кликавания на мишката китайците ще могат да купуват злато чрез своите електронни банкови сметки.

Инвестиционен
продукт

Златото придобива все по-голяма популярност като инвестиционен продукт. Свидетели сме на нарастващото търсене от така наречените борсово търгувани фондове (ETF). Това са фондове, създадени с цел да осигурят на инвеститорите експозиция към определен борсов индекс, сектор на икономиката или суровина, както е в случая с борсово търгуваните фондове, занимаващи се със злато. Само за последните три седмици тези фондове са купили около 2 млн. тр. у., или около 60 т злато.

Този тип фондове не са единствените инвестиционни схеми, които са открили доходността на златото. През април тази година стана ясно, че един от най-големите пенсионни фондове в света - пенсионният фонд на учителите в Тексас

▶ Инвеститорите гледат на златото като „сигурно убежище“ на фона на влошаващите се икономически условия

СНИМКА BLOOMBERG

- е купил физическо злато за 1 млрд. USD след взето решение да държи 5% от активите си в злато.

Централните банки
купуват

Централните банки също представят фактор в по-качването на цената на златото. Централните банки, които бяха нетни продавачи на злато преди десетилетие, сега купуват ценния метал, за да намалят зависимостта си от долара като резервна валута, сочейки търсене, което може да удължи рекордното поскъпване на златото. Те са закупили повече злато през първата половина на 2011 г., отколкото за цялата 2010 г., като дългоочакваният обрат на продажбите в т. нар. официален сектор набира скорост.

Дългови проблеми

След като на 1 август бе постигнато споразумение в последния момент за вдигането на тавана на държавния дълг на САЩ, очакването на повечето анализатори бе за лек корекционен спад на цената на златото. Тези очаквания обаче не се материализираха,

тъй като инвеститорите не намериха споразумението за задоволително и адекватно решение за постоянно увеличаващия се държавен дълг на най-голямата икономика в света. Европа също не бе пощадена през първата седмица на август, след като се засилиха опасенията, че дълговата криза ще засегне Италия и Испания. Загубата на доверие на инвеститорите доведе до повишаване на доходността на облигациите на двете държави на нива над 6%. Това оскъпява много обслужването на държавните дългове на двете държави и затруднява по-нататъшното им финансиране. Последва още по-изненадваща новина - на 5 август след затварянето на финансовите пазари в САЩ кредитната агенция S&P понижи кредитния рейтинг на САЩ от AAA на AA+, което дойде като шок както за инвеститорите, така и за държавниците във Вашингтон.

Ценови рекорди

На фона на цялата тази серия от турбулентни събития на финансовите пазари единствено златото продъл-

жи своя възход, достигайки нов ценови рекорд в долари (1780) и евро (1250) за тройунция на 9 август. Редица инвестиционни банки повишиха осезаемо своите прогнозни цени за жълтия метал. Goldman Sachs повиши прогнозата си за цената на златото след година от 1730 на 1860 USD, докато пък от JPMorgan прогнозира цена от 2500 USD/тр. у. към края на 2011 г.

Въпреки че златото и сре-

брото са в рекордна ценова територия в момента и е възможен корекционен спад в краткосрочен план, в дългосрочен план фундаменталните аспекти на проблемите около финансовата и дълговата криза, както и засиленото търсене от страна на азиатските инвеститори, остават положителен фактор, който ще подкрепя цената на двата метала в бъдеще.

„Табекс“

АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ в изпълнение на Решение на Министерски съвет N2 577 от 29.07.2011 г., обнародвано в ДВ бр. 61/09.08.2011 г.

УВЕДОМЯВА

собствениците на имоти, засегнати от строителството на обект: „Реконструкция на път II - 76 Българин - Харманли от км 57+727 до км 60+670, на територията на община Харманли, област Хасково, че от 15.08.2011 г. започва изплащането на обезщетения в БАНКА ДСК, след представяне на следните документи:

- Документ за собственост - нотариално заверено копие;
- Актуална скица - оригинал;
- Удостоверение за наследници - оригинал;
- Удостоверение за тежести за имота от съответната служба по вписвания - оригинал;
- Нотариално заверено споразумение за доброволна делба на сумата за обезщетение между наследниците.

„АЛФА БАНК - КЛОН БЪЛГАРИЯ“

Организира търг за продажба на оборудване за химическо чистене на грехи, който ще се проведе на 08.09.2011 г. в 10.00 часа в централния офис на банката в гр. София, бул. „Васил Левски“ № 15-17.

Тръжната документация с подробна информация за условията на провеждане на търга, както и списък на прогабаните машини, може да бъдат получени от централния офис на банката, всеки работен ден от 9.00 часа до 16.00 часа до 07.09.2011 год., до която дата се приемат предложения за участие в търга.

За допълнителна информация и въпроси: тел. 02 / 8905 799

КЛУБ NEXT GENERATION

Кийосаки е виновен

Един разказ за Теодор Георгиев от MBAcademy, където образователният бизнес играе главната роля

Ангел Симитчиев
angel.simitchiev@pari.bg

Комбинацията застаряващ, неориентиран таксиметров шофьор и горещ летен следобед не вещае нищо хубаво. За сметка на това, когато попаднеш в хладен и тих офис, в компанията на разговорлив и млад събеседник, не ти остава нищо друго, освен да си свършиш работата по най-приятния възможен начин. На стената над малката масичка, на която сме се разположили, в рамки стоят

окачени детайли от американската история - думи на Томас Джеферсън и статия за чаеното парти в Бостън. Подсъзнателно или не, разказът на Теодор Георгиев започва с пребиваването му в САЩ.

Девет години по-рано

Теодор Георгиев (32 години) отива в Щатите, след като се дипломира в УНСС. Исква да учи магистратура и да работи във финансово-инвестиционната сфера. В крайна сметка обаче завършва бизнес администрация в двугодишната програма на Куинси Колидж (подобно на полувисше тук) и работи в счетоводна фирма, която обслужва основно туристическия бизнес.

Докато е в САЩ, си намира работа във финансова група "Карол". Връща се в България и започва работа като мениджър чуждестранни клиенти. Теодор признава, че напуска САЩ по много причини. "През 2004 г. видяхме много потенциал в България, имаше динамика и пазарът вървеше нагоре. Решихме, че ще ни е много по-интересно." Според него много по-лесно е да се реализираш в родната си държава, отколкото навън. "Да развивам цял един сегмент в лицето на европейските клиенти, както правих в "Карол", щеше да ми отнеме десет години в Щатите."

От служител в предприемач

Теодор прекарва около пет години като служител в чужди компании и постепенно започват да назряват идеите да стартира свои собствени проекти. Благоприятното развитие на пазара му помага да събере средства и да намери своята посока. "Изключително съм доволен от избора си, макар че е доста стресово. В България много хора искат да работят на частно, но не е за всеки." Теодор все още понякога се чуди дали е и за него. С усмивка допълва, че трябва да си перфектно здрав, за да бъдеш предприемач. "Физически здрав трябва да си, защото" когато я има работата, не трябва да се връща. Когато обаче работа няма, трябва да си психически здрав, за да устоиш на проблемите."

Проектите

През 2008 г. заедно с партньори основават консултантската фирма Balkan Equity Partners и Теодор е вече в света на предприемачите. "В момента консултантските услуги като време и приходи представляват само една трета от моя бизнес, защото българските бизнесмени трудно приемат консултантските услуги като платени." Друга причина, която Теодор изтъква, е липсата на доверие в родния специалист. "Българинът е много по-склонен да върва на чуждестранния, а не на местния консултант, въпреки че е много вероятно вторият да има повече контакти, по-добро образование и да работи по-евтино." В момента Balkan Equity Partners работи предимно с чужденци.

Основната дейност на Теодор е фирмата му MBAcademy (Management

and Banking Academy), основана през януари 2010 г. "Занимавам се с организиране на обученията от 2009 г. Идеята за компания, фокусирана върху финансово-инвестиционни и банкови обучения, дойде от това, че работейки в тази сфера, зная какво липсва на хората от бранша."

Според Теодор Георгиев не само България, а цялата Югоизточна Европа има нужда от обучения. "Хората, които преподават, са предимно теоретици, често със знания отпреди много, много години." Образованието все още е далеч от нещата, които се случват в бизнеса. Професионалистите също имат какво да учат, защото често при преговори с чужди партньори става ясно, че има различия в разбиранията на страните. "Не знаят основни термини, не знаят как трябва да се случва една сделка. Като цяло не знаят как да говорят на един и същ език."

Финансова култура

По думите на Теодор професионалистите в България са осъзнали нуждата от такъв тип обучения. Широката публика все още не е. "Повечето хора са с много ниска финансово-инвестиционна култура, затова стартираме курс по лични финанси за масовия потребител." В MBAcademy се радват на добър успех. За година и половина обучават близо 200 души по разнообразни теми - управленско и стратегическо лидерство, бизнес оценяване, рисков капитал, маркетинг на финансовите услуги, логистика и т.н. Обученията са групови и индивидуални. Компанията организира и фирмени обучения за свои корпоративни клиенти. Поради проявения интерес отскоро преподават и т.нар. soft skills или социално-поведенчески обучения.

Целта на MBAcademy е да се наложи като регионален образователен център. "През март опитахме да направим обучение в Букурещ, но не беше успешно. Извадихме си доста изводи и въпреки изгубеното време и средства беше полезно." За есента планират две обучения във Виена, тъй като MBAcademy е франчайз партньор на най-голямата австрийска компания за банкови обучения Management Akademie.

През следващите две години Теодор се надява да успее да достигнат Белград, Буку-

рещ, Прага и Варшава. "В България извън София няма пазар. Има смисъл да се целим само в столиците, защото там са повечето специалисти и студенти." А по-голямата част от участващите в обученията им са студенти. "Не работим с университетите, нямаме и интерес. Предлагаме лектори, които тези учебни заведения не предлагат. Това са най-често чужденци с много голям практически опит и адекватно образование."

Липси

MBAcademy очевидно е отговор на проблемите на образованието. Теодор е кратък и ясен - българската образователна система трябва да претърпи тотална реформа, особено по отношение на преподавателите. Трябва и тясно да се обвърже с бизнеса. "Не може човек, който е преподавал развитие на комунизма и планова икономика, да ти преподава макроикономика. Нужна е масова чистка на преподаватели. Трябва да се намерят млади хора, практики."

Според Теодор е необходимо също големите компании да се ангажират да приемат стажанти, които да трупат опит от "живия" бизнес. "Ако се оправи висшето образование, може би няма да има нужда от нас, но това ще промени средата в България." Положително е, че хората в България все повече инвестират в курсове по английски, презентационни умения и компютърна грамотност, но трябва да се научат да инвестират и в професионални обучения, за да се компенсират липсите на образователната ни система, казва Теодор.

Той вижда липси и в местния бизнес. Основните проблеми, които изброява, са намирането на пазар, клиенти и навлизането на конкуренти отвън. По думите му пагубен е и недостигът на добре подготвени кадри. "Всеки казва аз нямам мениджър, нямам опитни хора. Това зависи от самите компании. Когато една компания наеме студент и инвестира в неговото развитие, тя инвестира и в себе си."

Според младия предприемач местните собственици на компании са станали много разглезени. "Когато им предложиш инвестиционна програма с 10-15% възвръщаемост, са много скептични и не са склонни да инвестират. Свикнали са на бърза възвръщаемост. Такова нещо

Мнение

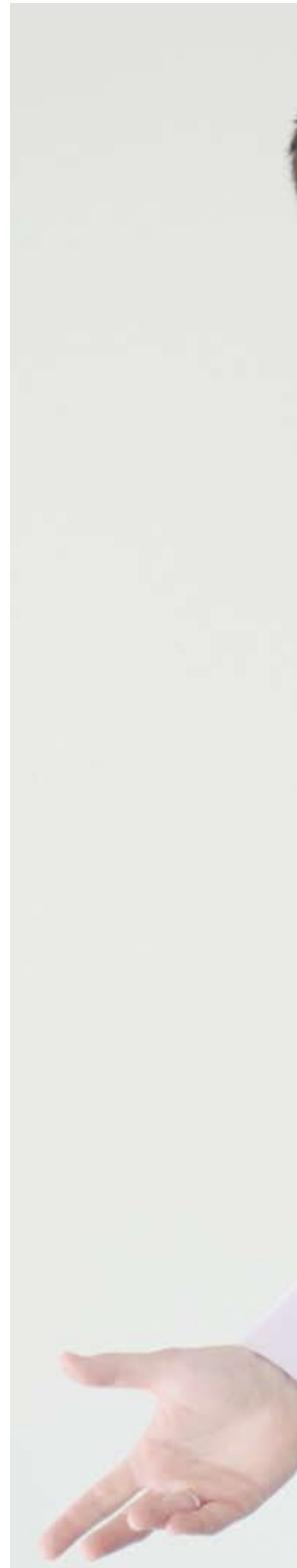
Не си го представям да работи в офис от 9 до 18 ч

Лъчезара Прунарова, мениджър комуникации в MBAcademy и съпруга на Георгиев

” Той трябва да има възможност да се развива, за да сбъдне мечтата си да бъде предприемач. Другото би го съсипало

Работим заедно от началото на 2009 г. Тогава започнахме да организираме курсове към един американски институт по инвестиционно банкиране. MBAcademy се появи след това. Освен колега съм и негова съпруга, което превръща фирмата в семеен бизнес. Трудно е да балансираш между семейството и работата, затова и не мога да съм много обективна в гледната си точка. Със сигурност Теодор е много амбициозен и последователен в целите, които си поставя. Организиран е и постоянен. Има много лидерски качества и ако в бъдеще увеличим екипа, както планираме, смятам, че освен предприемач би бил и доста добър мениджър. Работохолизмът му обаче приемам като недостатък, защото съм пристрастна. Когато си предприемач, колкото печелиш, толкова можеш и да изгубиш, защото рискуваш най-близките си хора заради тази кауза. Въпреки това не си го представям да работи в офис от 9 до 18 ч и да има шеф. Той трябва да има възможност да се развива, за да сбъдне мечтата си да бъде предприемач. Другото би го съсипало.

в истинския живот няма." Теодор обобщава, че е крайно време българският бизнесмен да свикне с реалността. Факт е, че пари в момента не се правят лесно, особено като липсва финансова култура. В разговора някак стигаме до социалната отговорност. Според Теодор положителният принос към средата е още един аспект, в който предстои доста работа. "Големият бизнес в България може да е много по-активен." Обсъждаме, че и държавата трябва

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

” През 2004 г. видяхме много потенциал в България. Решихме, че ще ни е много по-интересно [от САЩ]

” Идеята за компания за финансово-инвестиционни и банкови обучения дойде от това, че работейки в тази сфера, зная какво липсва на хората. Ако се оправи висшето образование, може би няма да има нужда от нас

” За да си предприемач, трябва да си физически здрав - когато има работа, тя не трябва да се връща. Когато обаче работа няма, трябва да си психически здрав, за да устоиш на проблемите

” Българинът е много по-склонен да вярва на чуждестранния, а не на местния консултант, въпреки че е много вероятно вторият да има повече контакти, по-добро образование и да работи по-евтино

Визитка Кой е Теодор Георгиев

► Теодор Георгиев е собственик и управляващ директор на MBAcademy, фирма за организиране на професионални обучения и семинари за мениджъри, финансиста и банкови служители. С повече от 10 години опит в областта като финанси, инвестици-

онни отношения, инвестиционно банкиране и бизнес развитие Теодор Георгиев е част от консултантската фирма Balkan Equity Partners. Завършил е финанси в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) в София и бизнес администрация в Куинси Колидж, САЩ. Той е сред финалистите в Next Generation 2011.

да даде повече стимули на компаниите да се ангажират с различни каузи. Инвестицията в средата ще подобри не само бизнеса, но и хората, заради които същият този бизнес съществува. “Международни компании много често обявяват на сайтовете си фондациите и фондовете, с които са ангажирани, а тук фондация е мръсна дума.”

Разделение

След интервюта с дамите сред победителите в Next

Generation 2011 си обещавам, че вече ще задавам въпросите за дискриминацията в бизнеса на всичките си бъдещи събеседници. Теодор е първият. Категоричен е, че разделение между мъже и жени има, и то навсякъде по света. Споделя, че повече жени са участвали в обученията на MBAcademy. “Мисля, че в българския бизнес има разделение не само между мъже и жени. Делим се и на млади и стари. Повече-

то собственици, които са стартирали бизнеса си в зората на демокрацията, не са склонни да приемат новите компании и знанията на колегите си от младото поколение.”

Родителският спорт и възбновенията

Теодор е тренирал осем години плуване и пет години карате, а сега казва, че спортува гледане на деца. В документите, с които кандидатства за Next

Generation, разказва идеите си как държавата да помага на младите компании, които правят бизнес в България. На мен споделя надеждата си, че държавата ще започне да подкрепя младите, които са се нагърбили да отгледат децата си тук. “Решил съм да правя бизнес, ще е хубаво някой да ми удари едно рамо, било то и морално. Същото е с децата. Не е задължително да получаваш пари, а просто по-добри условия, за да се грижиш и за

тях, и да расте бизнесът.”

Става ясно, че свободното време на предприемача е нищожно, но го посвещава на историите и разказите на успешните хора - чете за тях или се среща с тях. За него те са истинският извор на знание и опит. Миналата година изпада в труден момент, в който трябва да избере дали да бъде предприемач или не. Именно срещата с дългогодишен бизнес партньор от чужбина го убеждава да продължи това, което е започнал. “Интересно

е, че чужденците, които са успели в бизнеса, са много по-склонни да споделят, отколкото големите български бизнесмени.”

А книгите? Теодор посочва две - “Бизнес отвъд ограниченията” на Ричард Брансън и “Наръчник по инвестиране” на Робърт Кийосаки. Заради втората той напуска предишната си работа и става предприемач. “Често казвам, че Кийосаки е виновен за сегашното ми положение.”

На работа в рая

Най-добрата работа на света се оказва нелека, но толкова вдъхновяваща, че Бен Саутъл си издейства продължение

Когато започнеш най-добрата работа на света, имаш голям шанс следващата да е не по-лоша. Или поне така излиза в случая с британеца Бен Саутъл - човекът, който през 2009 г. спечели надпреварата „да се грижи“ за кораловите острови от Големия бариерен риф. Тогава Tourism Queensland, държавната агенция, която отговаря за маркетинга и развитието на туризма в Куинсланд, Австралия, започна кампанията „Най-добрата работа на света“. Ангажиментът беше за шест месеца с 12-часов работен ден и заплата от 150 000 USD, настаняване в скъпо имение и безплатен транспорт из островите. Бен Саутъл спечели позицията сред

34 000 кандидати от почти 200 страни.

Най-гобрата експедиция

Две години по-късно Саутъл отдавна е приключил с този ангажимент и се гмурнал в следващия, без да му се налага да напуска Куинсланд. С нов 18-месечен договор той е главното действащо лице в новата кампания на Tourism Queensland - „Най-добрата експедиция на света“. Тя започна през май и ще продължи до 13 септември.

С каяк Бен проследява пътя, който през 1770 г. изминава капитан Джеймс Кук - първият от съвременните европейци, запознал се с Големия бариерен риф. Бен пътува от град 1770 (да, това е името му) към Куктаун в северната част на тропическите брегове на Австралия. Той се гмурка, кара яхта или хидроплан, посещава изследователските станции, които следят условията на рифа, наблюдава дивата природа - морски

► В момента Бен е в Кернс и престои да обиколи островите наоколо

костенурки, скатове, китове (в четвъртък беше заснел новородено гърбато китче). Този път позицията на Бен е „Посланик на туризма в Куинсланд“ и работата му отново включва блогове, туитове, снимки и видеодневници за преживяванията си из 900-те острова на рифа.

По време на експедицията в приключението се включват и родителите на Бен. След като се пенсионират през 2007 г., Маргарет и Дънкан стягат раниците и тръгват по света за една година. Те придружават Бен в пътуванията му из Южна

и Източна Африка, а след това се насочват към Нова Зеландия и Австралия. Сега, докато Бен кара каяка си по бреговете край Големия бариерен риф, родителите му ще го следват, само че по сушата. Те също ще блогват за впечатленията и преживяванията по време на експедицията.

Абсолютният бум

Новото приключение е по идея на самия ден (вж. интервюто), но колкото и вълнуващо да е, едва ли ще стигне успеха на първата кампания. Тогава Tourism Queensland пусна обявата

за най-добрата работа по света, за да популяризира туризма. И постигна невидан успех. Проучванията сочат, че кампанията е успяла да стигне до 3 млрд. души по света, а интересът беше толкова голям, че сайтът с обявата се срива. Инвестираните в инициативата 1.7 млн. USD донесоха медийно покритие по света на стойност 200 млн. USD. За иновативния си подход рекламната агенция Nitro, която създава кампанията, печели три големи награди на Международния рекламнен фестивал в Кан.

Ангел Сумитчиев

Служебни задължения Как и какво печели Бен

► Бен Саутъл попада сред 16-те финалисти за „Най-добрата работа на света“ измежду повече от 34 000 кандидати. С него е проведено интервю на Острова и на 6 май 2009 г. 34-годишният (тогава) ездач на щрауси и бънджи фен от Великобритания е избран за „Пазач на островите от Големия бариерен риф“.

► Дотогава той работи в сферата на благотворителността, като набира средства чрез свои пътувания.

► Работата на Бен в Куинсланд обаче не се оказва лека и неангажираща. В интервю за The Telegraph той споделя, че да си „посланик на рая“ не е лесно. Работи седем дни в седмицата по 19 часа на ден. Според годишния доклад на Tourism Queensland Бен е посетил 90 екзотични локации, заснел е 47 видеодневника и е дал над 250 интервюта. Реализирал е много срещи с местни политици и представители на туристическата индустрия.

► В блога си Бен има около 60 публикации, които възлизат на над 75 000 гугли. Качил е повече от 2000 снимки и е твютнал повече от 730 пъти.

1600

► км с каяк ще измине Бен Саутъл на новата си работа в Големия бариерен риф

► Гмуркането, наблюдението и заснемането на дивата природа са сред задълженията на британеца

СНИМКИ TOURISM QUEENSLAND

Блиц Бен Саутъл, „Посланик на туризма в Куинсланд“

Преди всичко съм авантюрист

Успях да превърна инициативата за обикновено пътуване с каяк в истинска експедиция, която представя страната

► Разкажи за живота си, преди да започнеш „Най-добрата работа в света“.

- Прекарах 10 години в пътуване из Африка. Влюбих се в континента през 1997 г. и започнах бавно да изследвам Южна Африка. В един момент реших, че трябва да видя и останалата част от него, и около година обикалях с кола. Изкачих петте най-високи планини, участвах в пет марафона, правех всичко това с благотворителна цел. Поддържах сайт по същия начин, по който трябва

” От самото начало ми беше ясно, че това наистина ще е работа, а не ваканция

да го правя в Куинсланд. В общи линии това ме доведе до новия ми живот и новата ми кариера на Острова.

► Оказа ли се това наистина най-добрата работа, защото според интервюта се е оказала и

госта натоварваща?

- От самото начало ми беше ясно, че това наистина ще е работа, а не ваканция. Да представляваш индустрия с над 15 000 бизнеса, които разчитат на твоите рекламни и PR умения, е огромна отговорност и често мислех за работата си от тази гледна точка. Разбира се, че е страшно да посещаваш нови места и да срещаш нови хора, но гарантирам, че удоволствието идваше в комплект с огромно количество сериозна работа.

► Слег като приключи работата ти в Куинсланд, как ти се струваше идеята да се върнеш към предишния си живот?

- Още преди края на ангажимента бях решил, че няма

да вода скучен и безцелен живот. Имаме само един живот и аз искам да се възползвам максимално от него чрез пътешествия, приключения, експедиции и като вдъхновявам много хора да последват моя пример. Приятелката ми е от Брисбейн, Австралия, и това е още една причина да нямам намерение да се връщам в Англия.

► По-различна ли е „Най-добрата експедиция на света“ от това, което си правил досега?

- Всъщност инициативата е моя идея. Успях да я превърна от обикновено пътуване с каяк в истинска експедиция, която представя страната, но и ми позволява да посещавам невероятни места. Големият бариерен риф през последни-

те години е преживял много трудности, за да достигне до международните медии като значителна туристическа дестинация. Затова и в тази кампания се старая да дам най-доброто от себе си, за да представя и увековеча всичко, до което се докосна, за да покажа на света колко страшно и важно място е всъщност.

► Как се чувстваш като маркетинг агент или като изследовател?

- Преди всичко съм авантюрист. Маркетинговият елемент е просто нещо, което се появи в живота ми и което всъщност ми харесва да правя. Като цяло работата, която върша, в голяма степен е комбинация от двете неща. □